

PLATO

Tisková zpráva
20. dubna 2021, Ostrava

Výstava Lukáše Jasanského a Martina Poláka na zahradě PLATO zahájila cyklus tematizující ruiny

Ostravská městská galerie PLATO otevřela na své zahradě výstavu Lukáše Jasanského a Martina Poláka *Předácký kus* zachycující mizení původního stavu bývalých městských jatek. Umělci zde jako první ještě v rozvalinách rekonstruované budovy instalovali svou výstavu, kterou zachytili pomocí historického fotoaparátu. Tato série černobílých fotografií je volně přístupná veřejnosti od úterý do pátku od 11 do 15 hodin a zahajuje celoroční výstavní cyklus *Ó a ach, krása, ruina a strach*.

Lukáš Jasanský a Martin Polák tvoří více než třicet let fungující fotografický tandem. Jejich práci charakterizuje ironický odstup od média fotografie a uměleckého provozu. Právě tito etablovaní umělci zachytili přechodový stav, kdy se z ruin jatek stává trvalé sídlo ostravské galerie. Rekonstrukce památkově chráněného objektu začala v loňském roce a bude dokončena na jaře 2022.

Oslovení umělci se rozhodli použít dřevěný, deskový fotoaparát ze začátku 20. století, tzv. cestovní komoru, která nabízí výrazně bohatší tonální stupnici šedých tonů, nejvyšší možnou ostrost a určuje velikost fotografie 18 x 24 cm. V kontrastu k nostalgickému vyznění černobílých fotografií v ruinách budovy instalovali jako první na stěnách jejich vlastní tvorbu. Tu zdokumentovali běžným způsobem 2. poloviny 19. století, odpovídající zhruba období vzniku jatek. „*Použití historickou fotografickou techniku se přímo nabízelo. S tím jsme se ale nespokojili a vydali jsme se náročnou cestou vytváření krátkodobé výstavy, která se zároveň stane pionýrským nebo též předáckým počinem v budoucím galerijním prostoru,*“ vysvětlují autoři svůj záměr.

Instalovat výstavu na stěnách, které přežily dlouhodobé zanedbání, se neukázalo jako snadné. „*Po zahájení naší fotografické invaze do probíhající rekonstrukce jatek jsme*

PLATO

pochopili, jak hrubě jsme přecenili své fyzické schopnosti i psychickou odolnost. V duchu architektonických počítačových vizualizací jsme do výšky přitloukali rozměrné fotopapíry na ovšem reálné a drolicí se stěny mnohdy zkrápěné deštěm, který proměnil zem v neschůdnou blátivou břeť. Do ní pak byly větrem strhávány naše drahocenné zvětšeniny, často dřívě, než bylo v našich silách provést dokumentační snímek např. clonou f/64," popisuje fotograf Martin Polák.

Výstavu pod kurátorským vedením Edith Jeřábkové umístil její architekt Dominik Lang na zastřešenou zahradu s výhledem na jatka a fotografie instaloval do dřevěných vitrín, které jsou zhotoveny ze stavebních desek. Výstava je pohyblivá struktura a po dobu jejího trvání bude putovat prostory PLATO. Fotografický cyklus zároveň zahajuje I. obraz s názvem Proměna výstavního cyklu *Ó a ach, krása, ruina a strach* zabývajícího se problematikou ruin.

Výstava *Předácký kus* trvá do 29. srpna. Je možno ji navštívit v upravené otevírací době od úterý do pátku od 11 do 15 hodin. Vstup je volný. Boční vchod do zahrady PLATO se nachází z ulice Janáčkova (naproti jatek).

PLATO je dynamická a otevřená instituce založená městem Ostrava. Aktuální podoby současného (vizuálního) umění zprostředkovává od roku 2016, aniž by budovala vlastní sbírku. Působí na ploše téměř 5000 m² v bývalém hobbymarketu Bauhaus v centru Ostravy. Jejím definitivním sídlem se stanou zrekonstruovaná památkově chráněná městská jatka.

Kontakt pro média:

BcA. Magdaléna Dušková

magdalena.duskova@plato-ostrava.cz

(+420) 727 815 134

PLATO Ostrava, příspěvková organizace
Janáčkova 22 (bývalý Bauhaus)
702 00 Ostrava
+420 702 206 099 info@plato-ostrava.cz
www.plato-ostrava.cz

PLATO Ostrava je příspěvkovou
organizací statutárního města Ostrava

OSTRAVA!!!

PLATO

Doplňující informace najdete níže:

Medailon umělců

Kurátorský text

Anotace projektu *Ó a ach, krása, ruina a strach*

Lukáš Jasanský a Martin Polák tvoří více než třicet let fungující fotografický tandem, který v téměř pravidelných intervalech předkládá pregnančně formulované konceptuální projekty. Základním výrazovým prostředkem Lukáše Jasanského a Martina Poláka jsou fotografické cykly, v nichž je využíváno opakování, sériovost či element archivu. Primární je vždy celek, bez jehož kontextu nemohou jednotlivé fotografie náležitě fungovat. Společně promýšlejí jak vlastní téma zamýšleného cyklu, tak následné pořizování fotografií – včetně způsobu prezentace sérií. Ironická distance od média fotografie a uměleckého provozu patří k dlouhodobě nejdůslednějším subverzivním projektům u nás.

Lukáš Jasanský a Martin Polák: Předácký kus

14/4–29/8/2021

Umělci: Lukáš Jasanský a Martin Polák

Kurátorka: Edith Jeřábková

Architekt výstavy: Dominik Lang

Místo konání: zahrada PLATO, vstup přes boční vchod z ulice Janáčkova (naproti jatek)

Výstava je přístupná od úterý do pátku, vždy od 11 do 15 h.

Vstup volný

PLATO svléká svoji kůži. Pozoruje své nové tělo, do kterého brzy vstoupí, jak se proměňuje ze stavu, jež nazýváme ruinou, do stavu, jež nazýváme galerií, a to v celé komplexitě,

PLATO Ostrava, příspěvková organizace
Janáčkova 22 (bývalý Bauhaus)
702 00 Ostrava
+420 702 206 099 info@plato-ostrava.cz
www.plato-ostrava.cz

PLATO Ostrava je příspěvkovou
organizací statutárního města Ostrava

OSTRAVA!!!

PLATO

kteřou přerod bývalých jatek do kulturní instituce znamená. O zachycení tohoto přechodového stadia požádalo PLATO Lukáše Jasanského a Martina Poláka. Jasanský a Polák se přetvřili do role nedočkavých umělců otiskujících svoji stopu do bílé plochy prvního sněhu ještě předtím, než se objekt stane galerií a než v něm instituce, jimž patří a které ho budou obývat – město a galerie – zahájí svůj úřad. Jsou pionýrsky první a předácky zkušení. Zkoušejí proporce, zjišťují, jak to jejich fotkám sluší v nové destinaci. Poměřují jimi, ale i jinými objekty stěny pro díla umělců a umělkyně, kteří přijdou po nich. Ach, ty stěny! Stěny, které přežily. Přežily různé časy a tolik zvířat, jejichž život tu byl ukončen. Ty si pamatují. Fotografie také. Mají oči, stejně jako stěny mají uši.

Oba autoři jsou však také pořád snílci, kteří vidí krásu galerijních stěn tam, kde ještě není, nebo také romantiku jejich divoké existence. V těžkých fyzických podmínkách pro umění, ale lehkých institucionálně instalují svoji výstavu, kterou publikum – stejně jako PLATO – uvidí až druhotně. První výstava PLATO v kamenném (ve skutečnosti cihlovém) sídle je zatím ještě překvapením. Autorská dvojice ji řeší se vši zodpovědností a vážností, a také zvolená technika její dokumentace je seriózní a odkazuje k tradici, jež se k takovému obřadu vskutku hodí. A protože autoři nejsou jen umělci, ale také dokumentární fotografové, tak důstojně, starým dřevěným fotoaparátem zděděným po předcích (podobným možná zvětčňovali fotografové budovu jatek v plné slávě průmyslového rozmachu) dokumentují tuto první výstavu. Mezitím se však už připravuje jejich výstava v starém plášti bauhausovského PLATO, kde jako umělci vystavují dokumentární fotografie této první výstavy v novém sídle galerie, jež tam ještě nesídlí... Tyto snímky představené jako série černobílých kontaktních kopií z velkoformátového negativu 18 x 24 cm se mezitím staly uměleckým projektem.

Když se tedy na výstavě Předácký kus díváme na fotografie výstavy, která již proběhla a je minulostí, díváme se zároveň do přicházející budoucnosti a vedle nás se přítomně tyčí obě těla PLATO, skleněné a cihlové. Díváme se na fotografie ve vitrínách a máme pocit, že vidíme Berlín po bombardování. Ruiny jsou si na fotografiích často tolik podobné.

Jak chápeme nové instituce nebo místa pro ně vyrůstající z ruin jiných institucí jiných časů? Jasanský a Polák analogicky těmto transformacím opakovaně vystavují „dokumentace“

PLATO

svých výstav. Problematizují tak autorství i žánr s ironií a sebeironií jim vlastní i prisuzovanou. Výstava tematizuje místo ve chvíli jeho nové institucionalizace a komentuje tak nejen proces „zkamenění“ dosud pohyblivého projektu galerie PLATO, ale rozehrává situaci divných časových následností, kdy Jasanský s Polákem jsou prvními výstavními kolonizátory nového prostoru umění, jenž však ještě není. Bez galerijního zázemí instalují svoji výstavu pro publikum, které tam ještě není a dívá se na ni až nyní, v této chvíli.

Edith Jeřábková

Ó a ach, krása, ruina a strach

14/4/2021–29/5/2022

Koncepce: Edith Jeřábková

Kurátorky a kurátoři: Jakub Adamec, Edith Jeřábková, Daniela a Linda Dostálkovi, Marek Pokorný

Obrazy:

I. Proměna

II. Čas oplakávání

III. Ruina, rozrůznění

IV. Doutnající ruina, obraz

V. Ruina, vyšetřování

Tématem, které propojí jednotlivé části cyklu „Ó a ach, krása, ruina a strach“, je ruina. Ruinu nevnímáme jako něco negativního, ale jako emocionální loučení se s minulostí, která stále trochu trvá. Pomáhá nám hledat spoje mezi minulostí a budoucností a uvidět místa přechodných stavů. Motivuje k vzniku něčeho nového a zároveň relativizuje naše budoucí plány. Ruina není jen romantickým obrazem zpomalovaného zanikání, ale genetickou součástí nás samých. Nachází se v základech přírodních cyklů a všeho, co stvořil člověk.

PLATO Ostrava, příspěvková organizace
Janáčkova 22 (bývalý Bauhaus)
702 00 Ostrava
+420 702 206 099 info@plato-ostrava.cz
www.plato-ostrava.cz

PLATO Ostrava je příspěvkovou
organizací statutárního města Ostrava

OSTRAVA!!!

PLATO

Chápeme ji i jako součást působiště PLATO – v současnosti je jím ruina bývalého hobbymarketu, v nejbližší budoucnosti se PLATO přestěhuje do zrekonstruované ruiny bývalých městských jatek. Také Ostravu můžeme vnímat jako ruinu industriální doby.

Každá z pěti částí-obrazů je založena na postupném přibývání vybraných samostatných uměleckých děl a uměleckých projektů. V jednom okamžiku se tento obraz vynoří jako výstavní celek, aby se následně rozpadal a proměňoval vznikáním dalšího obrazu. Když se obraz na chvíli ustálí, oslaví se aktem „vernisáže“. Obrazy chápeme v divadelním slova smyslu. Cyklus „Ó a ach, krása, ruina a strach“ je cosi jako divadelní představení o jednom jednání a pěti obrazech.

Obrazy prostupují další intervence jako performance, přednášky, hudební události nebo filmové projekce. Celý projekt zastřešuje publikační platforma – nakladatelství Octopus Press, jež si vypůjčila svoji identitu od undergroundového řeckého nakladatelství činného v 70. letech minulého století. Projekt bude ukončen v polovině roku 2022 přesunem PLATO do jeho konečného sídla v rekonstruovaných městských jatkách.

Více: <https://plato-ostrava.cz/cs/Projekty/O-A-Ach-Krasa-Ruina-A-Strach>

Děkujeme za podporu Ministerstvu kultury ČR a Moravskoslezskému kraji.